

Pasaulinio GLOBE lyderystės tyrimo įžvalgos Lietuvos mokytojams

Kaip stiprinti savo lyderystę
mokyklos bendruomenėje?

Margarita Pilkienė

Lyderystė prasideda nuo mūsų lūkesčių

Įsivaizduojame

Turime lūkesčių, koks turėtų būti lyderis, -ė.

Atpažįstame

Pastebime ir palaikome tam tikras iniciatyvas.

Plečiame sampratą

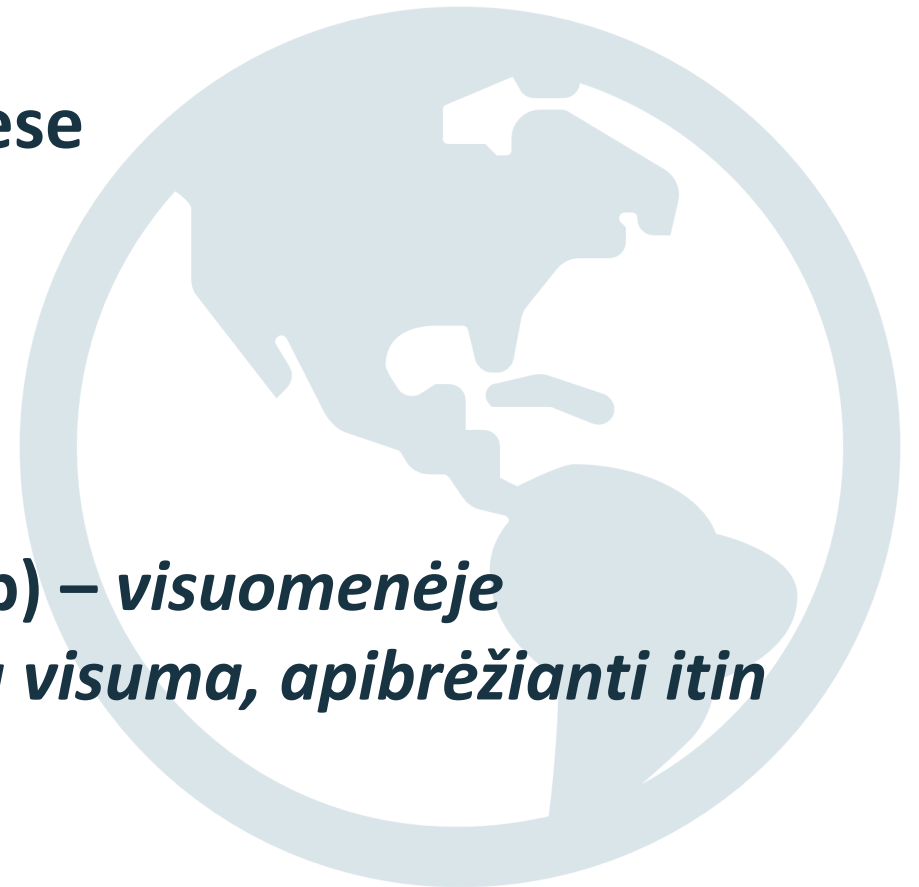
Lyderystę atpažįstame iš elgesio ir įtakos.

*Ką lyderystės aspektu galime pastebėti
ir ko nepastebėti
dėl savo išankstinių lūkesčių?*

Ką tiria GLOBE?

**Kokį elgesį žmonės skirtingose visuomenėse
suvokia kaip padedantį arba trukdantį
išskirtinei lyderystei?¹**

**Išskirtinė lyderystė (outstanding leadership) – *visuomenėje
pripažįstamas elgesio prototipas ir savybių visuma, apibrėžianti itin
veiksmingą bei įkvepiantį lyderį.***

¹ Cotton ir bendraautoriai (2026). The New GLOBE Project Integrative Model of Outstanding Leadership:
A Springboard for Large-Scale Comparative Research in 134 Societies. Journal of World Business. doi:10.1016/j.jwb.2026.101731

Keturi lyderio vaidmenys

Ateities krypties kūrimas

Strateginė vizija, įkvėpimas ir ateities tikslai

Darbo organizavimas

Orientacija į užduotis, aiški struktūra ir sprendimų priėmimas

IŠSKIRTINĖ LYDERYSTĖ

Vadovavimas sau

Principingumas, etika, skaidrumas ir asmeninis pavyzdys.
Savanaudiškumas ir nusišalinimas

Vadovavimas žmonėms

Palaikymas, rūpinimasis ir komandos telkimas

GLOBE tyrimas

44 971

vadovas ir
specialistas

134

visuomenės

2019–2023

duomenų rinkimas

Klausimynas iš 72 teiginių.

Likerto skalė 1-7 (1 – labai trukdo, 4 – nei trukdo, nei padeda, 7 – labai padeda išskirtinei lyderystei). 60 kalbų

Tyrimas atskleidžia lyderystės lūkesčius, o ne elgesio paplitimą.

Aštuonios GLOBE lyderystės dimensijos

Dimensija	Angliškas pavadinimas	Ką apima
1. Strateginė vizija	Strategic Visionary	Ateities kryptis, įkvėpimas, aukšti tikslai ir veiklos kokybės siekis.
2. Orientacija į užduotis	Task-oriented	Apgalvoti ir ryžtingi sprendimai, darbo organizavimas ir koordinavimas.
3. Principingumas	Principled	Sąžiningumas, patikimumas, etiški sprendimai ir moralinis pavyzdys.
4. Savanaudiškumas	Self-serving	Dominavimas, savi interesai, nesąžiningumas, informacijos slėpimas ir kerštingumas.
5. Atsiribojimas	Solitary	Polinkis veikti atskirai, vengti žmonių ir išlaikyti socialinį atstumą.
6. Kitų įtraukimas į sprendimus	Participative	Konsultavimasis, dalijimasis informacija ir kitų įtaka sprendimams.
7. Palaikymas ir rūpinimasis	Supportive	Empatija, atjauta, pagalba ir dėmesys kitų poreikiams bei gerovei.
8. Orientacija į komandą	Team-oriented	Komandos telkimas, bendradarbiavimas, lojalumas, diplomatija ir komandos dvasia.

Savanaudiškumas ir atsiribojimas - trukdančios dimensijos. Kitos šešios - palankios.

Šaltinis: Cotton ir bendraautoriai (2026), 4 lentelė. Lietuviški pavadinimai – aiškinamieji vertimai.

Rezultatai. Kas padeda, o kas trukdo lyderystei?

134 visuomenės

97 %

Orientacija į komandą

Visuomenių balai 5,5–6,49

95 %

Strateginė vizija ir principingumas

Visuomenių balai 5,5–6,49

Savanaudiškumas 2.15 balo; 81%

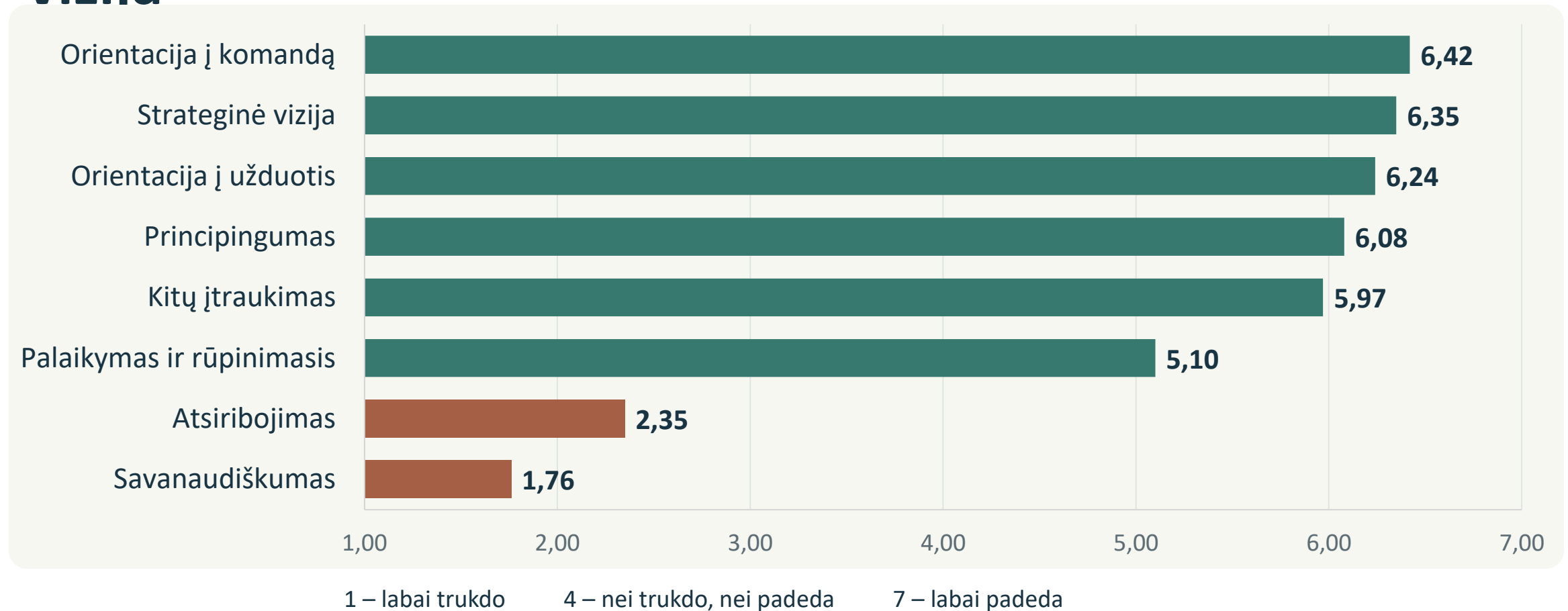
Dominavimas, nesąžiningumas,
savo interesų iškėlimas

Atsiribojimas balai 2,0-2,99; 85%

Socialinis atstumas, kitų vengimas,
polinkis veikti atskirai

Skalė: 1 – labai trukdo, 7 – labai padeda išskirtinei lyderystei.

Rezultatai. Lietuva: aukščiausiai vertinama komanda ir vizija

Lietuvos respondentų lūkesčiai, o ne mokyklų veiklos vertinimas.

Adaptyvi lyderystė. Derinti kryptį, veiksmus ir santykius

Viziją paversti aiškiais susitarimais.
Siekti rezultatų ir rūpintis žmonėmis.
Sprendimus grįsti vertybėmis.
Dalytis atsakomybe ir stiprinti kitų
lyderystę.

*Derinimas ir darna. Kuriai lyderystės sričiai galėčiau skirti
daugiau dėmesio?*

Integrali lyderystė. **Kurti bendrą erdvę**

Lyderystė jungia bendruomenę. Svarbiausias tikslas – sprendimų priėmimo dalijimasis, pasitikėjimas ir kitų įgalinimas prisiimti atsakomybę. Kai lyderyste dalijamasi, auga visos mokyklos atsparumas ir inovatyvumas

***Kaip savo kasdienėje veikloje galiu sukurti daugiau erdvės
kitų iniciatyvai ir lyderystei?***

”

Kontekstui pritaikyta lyderystė. Suprasti savo bendruomenę

Pažinti lūkesčius ir ankstesnę patirtį.
Pastebėti, kieno balsas lieka neišgirstas.
Susitarti, kaip priimsime sprendimus.
Išlaikyti sąžiningumą ir pagarbą

Kieno perspektyvos dar neišgirdau?

”

„Nebegaišk laiko ginčams apie tai, koks turi būti geras žmogus. Tiesiog būk jis.“ *Markas Aurelijus*

***Kokios iniciatyvos imsiuosi savo mokykloje
ir kam suteiksiu daugiau erdvės veikti kartu?***

Ačiū už jūsų lyderystę, indėlį ir atsidavimą!

Margarita Pilkienė | GLOBE tyrimas Lietuvoje

